

бібліографічне дос'є

Борис САБУРОВ

життя і ролі

*Уходят актёры со сцены,
Уходят из жизни своей,
Оставив нам лишь мизансцены,
Отрывки бессмертных ролей.
Закрашены белым афиши,
Обведены чёрным портреты.
И рамки добавлены в титры,
На плёнки длиной в километры.
Уходят со сцены, сгорая,
Охвачены бурей страстей.
При этом с собой забирают
Частицу эпохи моей.*

Л. Овчинников

САБУРОВ

Борис Олександрович

Дата народження	21 лютого 1912
Місце народження	Єкатеринбург, Пермська губернія, Російська імперія
Дата смерті	10 липня 1992 (80 років)
Місце смерті	Маріуполь, Донецька область, Україна
Грамадянство	СРСР, Україна
Професія	актор театру та кіно
Кар'єра	1930-1992
Нагороди	Орден Трудового Червоного Прапора Орден Дружби народів Народний артист Української РСР (1960) Заслужений артист Узбецької РСР(1950)

БІОГРАФІЯ

Борис Олександрович Сабуров народився 21 лютого 1912 року в Єкатеринбурзі. Семирічну школу закінчив у Тюмені, після закінчення школи змінив безліч занять: працював на судноверфі, на сірниковій фабриці, навчався живопису, був конюхом.

У 1928 році за комсомольським закликом поїхав на будівництво Магнітогорського металургійного комбінату, будував там першу комсомольську домну та коксові печі, працював газівником. Після робочого дня брав участь у агітбригаді «Синя блуза», грав у різних сценках. Незабаром завод направив Сабурова до Театру робітничої молоді (ТРАМ), там його помітили та запросили до допоміжного складу Магнітогорського драматичного театру імені Пушкіна.

1931 року відбулися перші виходи Бориса Олександровича на сцену — у масовках, в епізодах, потім перші ролі в основному складі акторів. У постановках п'єс А. Островського - ролі Кулігіна ("Гроза") та Аркашки Щасливцева ("Ліс").

У 1939 Сабуров переїхав до Алма-Ату. А в сорокові роки Борис Олександрович уже грав у Ташкентському драмтеатрі, де зустрівся з Арсенієм Григоровичем Рідалем, обдарованим режисером та різнобічно освіченою людиною, музикантом, композитором, лікарем, який помітно сприяв

Христофор Блохін - "Казки старого Арбату", **Бог** - "Святий і грішний" М.А. Ворфоломєєва (1979), **старий** - "Характери" за творами Василя Шукшина (1979), **блазень** - "Король Лір", **дядько Митя** - «Кохання та голуби» А. К. Утеганова

розкриттю таланту Сабурова. У Ташкентському театрі Борис Олександрович грав найрізноманітніші ролі — від Трістана в «Собаці на сіні» до Суворова в «Полководці Суворові»

У 1939-1964 роках Борис Олександрович Сабуров був актором театрів Алма-Ати, Ташкента, Одеси, Усть-Каменогорська, Львова, Кишинєва, Миколаєва (1954-1964).

З 1964 по 1992 - артист Донецького обласного російського театру в Маріуполі.

Найпомітнішими ролями у театрі для Сабурова стали:

дід Щукар — «Піднята цілина»

У кіно Сабуров вперше знявся на Одеській кіностудії 1958 року у фільмі про шахтарів «Зміна починається о шостій». Усього за свою кар'єру Борис Олександрович зіграв приблизно у 40 фільмах, глядачеві він найбільш відомий за ролями у картинах «Цілються зорі» (зіграв головну роль — Єгорович), «Льодяна онука» (дід Єремей), «Кожен вечір після роботи» (вчитель Іван Ніканорович), "Дачна поїздка сержанта Цибулі" (дяк).

Пішов із життя 10 липня 1992 року у Маріуполі. Похований на Старокримському цвинтарі у Маріуполі.

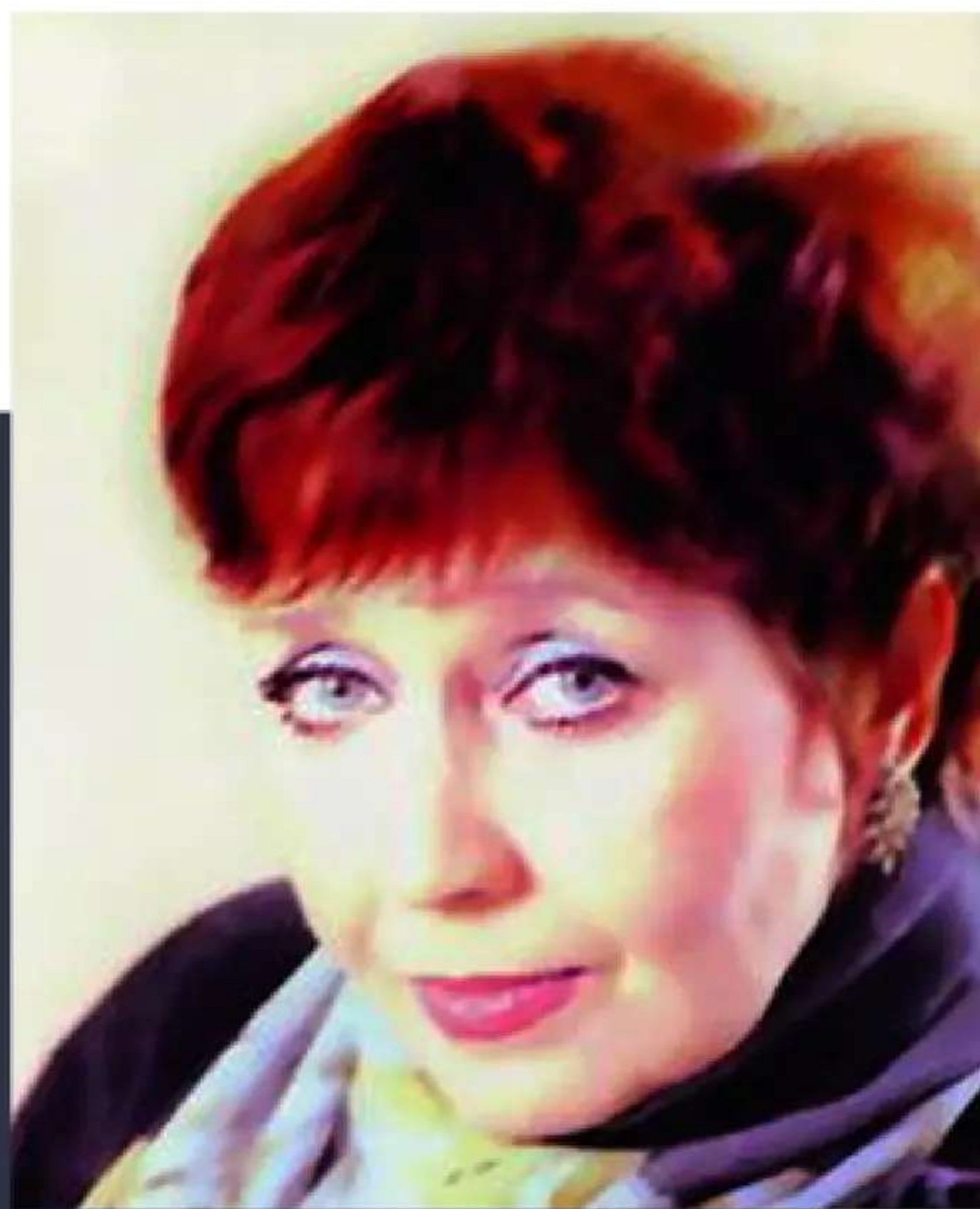

Зі спогадів колег про талановитого артиста:

«Есть человеческие натуры, которым все в жизни интересно и все хочется попробовать самому: любовь к лошадям – и становится Сабуров конюхом, увлечение живописью – он учится в художественной студии.

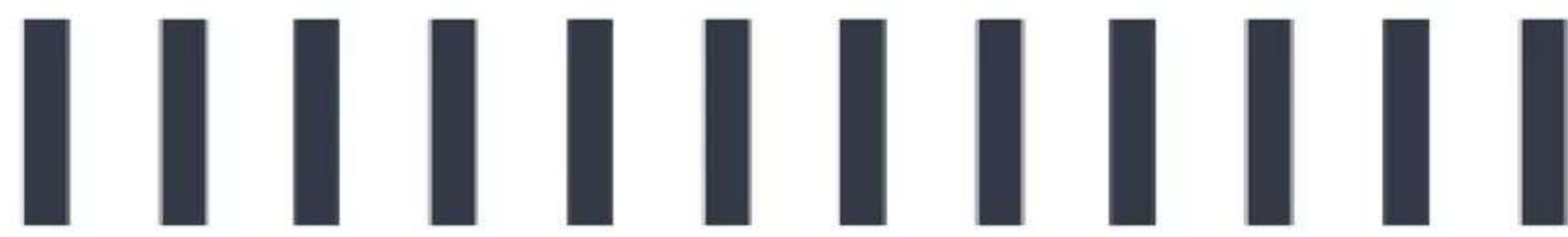
Уже будучи актером Магнитогорского драматического театра, Борис Александрович просто так, для себя, освоил почти все театральные специальности – от бутафора до портного... Сохранилась в памяти одна из последних ролей Бориса Александровича. У нас в репертуаре для детей была сказка «Терем-теремок». Ему, человеку, перешагнувшему восьмидесятилетие, народному артисту, фигуре крупной не только в масштабах нашего театра и города, досталась роль Петушка. И он сыграл Петушка, как всегда, блистательно, с находками, с отдачей! Для него не было ролей, о которых он мог сказать: "Я это играть не буду"

народна артистка України,
лауреат премії ім. М. Заньковецької,
почесний громадянин Маріуполя
Світлана Отченашенко (Харабет)

Зі спогадів колег про талановитого артиста:

«Бориса Александровича я помню давно, потому что сама пришла в театр за несколько лет до его поступления.

Так что с первых дней его работы в театре я видела его во всех спектаклях. Запомнилось его потрясающее отношение к работе. Прежде чем создать какой-то образ, он обязательно делал рисунок, эскиз будущего своего героя. Оттуда уже начинал плясать. Из его работ особенно запомнился Сабуров в роли Щукаря. Когда наш театр был в Москве, говорили, что это лучший Щукарь в тогдашнем Советском Союзе».

актриса Ганна Фоменко (Юмашева)

Зі спогадів колег про талановитого артиста:

«Борис Александрович был требовательным к себе и окружающим, это знали все. Когда бывали выездные спектакли, на гастролях, чтобы Борис Александрович был недоволен там гостиничным номером, бытовыми условиями – такого не бывало. Зато что касалось спектакля, он всегда рвался, чтобы все было в порядке. На выезде ли это, на базе, на гастролях в больших городах, малых, он должен был, прежде всего, выйти, проверить сцену, все ли так стоит, есть ли весь реквизит. Претензии будут ко всем, если на сцене что-то не так. Вот в этой точке должен стоять какой-нибудь пенек, стул или что-то еще. Он ходил с помощником режиссера, спорил, передвигал, ставил. Всегда стремился, чтобы отдача была на самом высшем уровне».

заслужена артистка України
Світлана Немчук (Липницька)

ФІЛЬМОГРАФІЯ

Зміна починається о шостій

1958 *Дмитро Железняк*

Як посварився Іван Іванович
із Іваном Никифоровичем

1959 *писар в суді*

Виправленому вірити

1959 *дядько Михайло*

Їм було дев'ятнадцять...

1960 *командир*

Ми, двоє чоловіків

1962 *голова колгоспу*

Дивак-людина

1962 *дід з індиками*

Соф'я Перовська

1967 *незгодний*

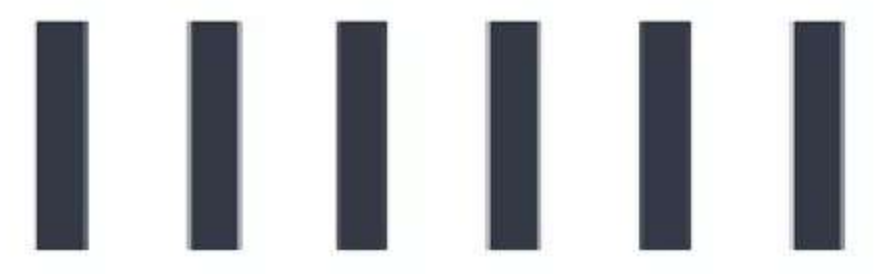
Мир хатам, війна палацам

1970 *Максим Коліберда*

ФІЛЬМОГРАФІЯ

Кожен вечір після роботи

1973 *Іван Никанорович*

Стара фортеця

1973 *Петро*

Червоний півень плімуток

1975 *старий у тільнику*

Вороги

1977 *відставний солдат Конь*

Кожен день життя

1973 *ремонтник*

Вітаю, лікарю

1974 *Терентий*

Пам'ять землі

1976 *Лавр Кузьмич*

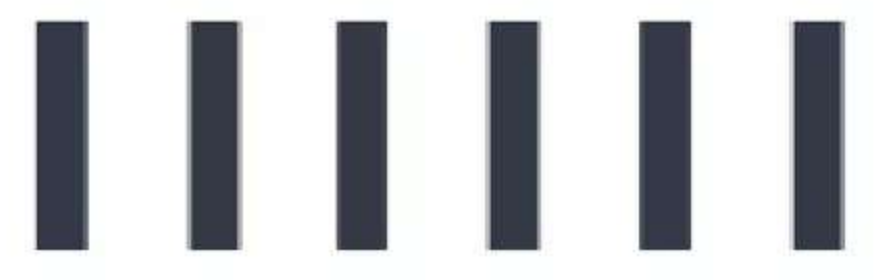
Червоні дипкур'єри

1977 *діловод*

ФІЛЬМОГРАФІЯ

Хліб дитинства мого

1978

дід Віті

Йшов собака по роялю

1978

Макей Канарейкін

1978

Єгорич

Багряні береги

1979

дід Коновчук

Дачна поїздка
сержанта Цибулі

1979

дяк

Дзвін літа, що йде

1979

колгоспний сторож

1979

старий

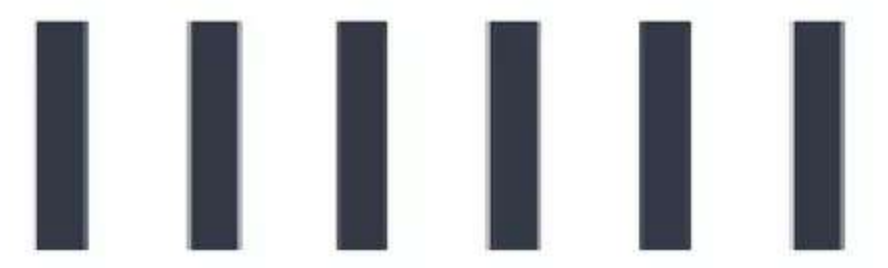

1979

Логінов

ФІЛЬМОГРАФІЯ

Камертон

1979 Григорій Сидорович

Що там за поворотом

1980 Терентій

Яблуко на долоні

1981 Кузя

Знайди свій дім

1982 Макарич

Льодяна онука

1980 дід Єремій

Довгий шлях у лабіринті

1981 дід на мітингу

Чесний, розумний, неодружений...

1981 Коробов

Сто перший

1982 Єлецький

ФІЛЬМОГРАФІЯ

Зелений фургон

1983 лікар

Миргород та його мешканці

1983 сторож

Екіпаж машини бойової

1983 дід

Чудеса у Гарбузяхнах

1985 дід Коцюба

Хочу зробити зізнання

1989 лікар

Яри

1990 Ягорич

Павутина

1992 Павло Васильович

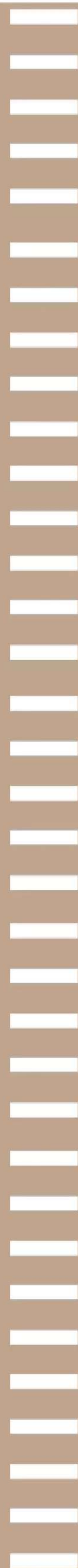
Статті про життя та творчість Б. А. Сабурова

1.Ермишина Л. Имя Бориса Сабурова снова собрало полный зал зрителей : [в драмтеатре прошел вечер памяти к 100-летию со дня рождения народного артиста Украины, заслуженного артиста Узбекской ССР] / Л. Ермишина // Приазовский рабочий. – 2012. – 19 окт. (№ 193). – С. 19 : ил.

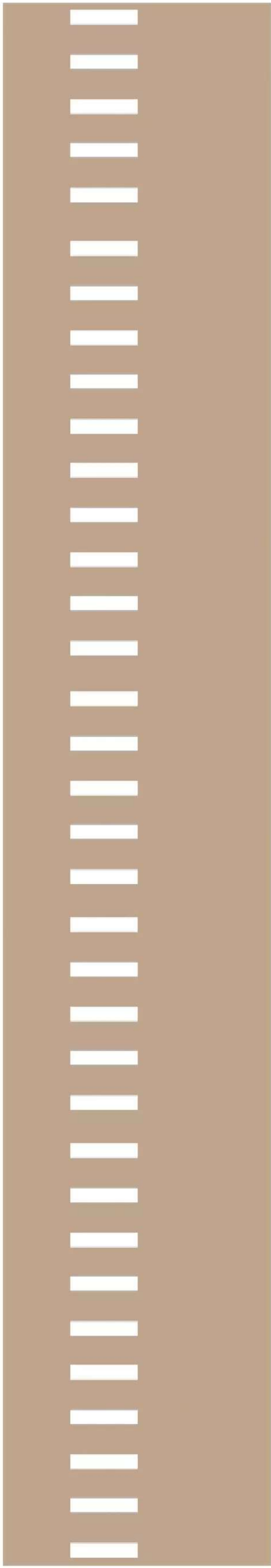
2.Панова Д. Такие люди не уходят бесследно : [10 июля почтили память Б. А. Сабурова – к 100-летию со дня рождения известного мариупольского артиста, народного артиста Украины и 20-летию со дня смерти] / Д. Панова // Мариупольское время. – 2012. – 12 июля (№ 28). – С. 12 : ил.

3.Пожогин Н. Памяти Актера : [открытие нового надгробия на могиле народного артиста Украины, заслуженного артиста Узбекистана Б. А. Сабурова] / Н. Пожогин // Ильичевец. – 2012. – 12 июля (№ 73). – С. 8 : ил.

4.Ермишина Л. Мариуполь почтил память народного артиста Украины Бориса Сабурова : [20-летие со дня смерти артиста драмтеатра] / Л. Ермишина // Приазовский рабочий. – 2012. – 11 июля (№123). – С. 2 : ил.

5.Пожогин Н. «Озаренный талантом. Памяти Бориса Сабурова» : [телеочерк, созданный на Мариупольском телевидении, памяти народного артиста Украинской ССР, заслуженного артиста Узбекской ССР] / Н. Пожогин // Ильичевец. – 2012. – 7 июля (№ 71). – С. 3.

6.Ермишина Л. Поклонники таланта Бориса Сабурова помогли театру собрать деньги на новый памятник любимому артисту / Л. Ермишина // Приазовский рабочий. – 2012. – 5 июля (№ 119). – С. 4 : фот.

7.Пожогин Н. Любимец публики : [к 100-летию со дня рождения актера драмтеатра, народного артиста Украины, заслуженного артиста Узбекистана Б. А. Сабурова] / Н. Пожогин // Ильичевец. – 2012. – 21 июня (№ 65). – С. 7 : фот.

8.Борис Сабуров изображал своих героев на бумаге не менее талантливо, чем на сцене : [к 100-летию со дня рождения актера драмтеатра, народного артиста УССР и заслуженного артиста Узбек. ССР Б. А. Сабурова] / подгот. Л. Ермишина // Приазовский рабочий. – 2012. – 5 апр. (№ 63). – С. 4 : ил.

9.Ярцева И. Metallурги поздравили служителей Мельпомены. А Сергей Матвиенков предложил увековечить память нашего гениального земляка Бориса Сабурова / И. Ярцева // Ильичевец. – 2012. – 29 марта (№ 34). – С. 12. – (Ко Всемирному дню театра)

10.Малахова А. В год 100-летия со дня рождения актера Бориса Сабурова театр объявил сбор средств на установку памятника / А. Малахова // Приазовский рабочий. – 2012. – 21 марта (№ 52). – С. 4 : фот.

11.Буров С. Борис Сабуров : к 100-летию со дня рождения [артиста Мариупольского драмтеатра] / С. Буров // Вечерний Мариуполь. – 2012. – 22 февраля (№ 7). – С. 26-27 : ил.

12.В Москве умер известный киноактер Владимир Гусев : [в т. ч. упоминается мариупольский актер Б. Сабуров, с которым вместе играл В. Гусев в к/ф «Исправленному верить»] // Приазовский рабочий. – 2012. – 10 февраля (№ 26). – С. 6.

13.Харакоз Н. Читатели «ПР» - о любимых артистах... : (по следам газетных выступлений) : [о гастролях Г. Вицина; о народном артисте Украинской ССР, заслуженном артисте Узбекской ССР, актере Мариупольского драмтеатра Б. Сабурове] / Н. Харакоз // Приазовский рабочий. – 2009. – 06 февр. (№ 15). – С. 6 : ил.

14.Ермишина Л. Мастер комедийных ролей Борис Сабуров – на сцене, в кино и в жизни : [об актере мариупольского драмтеатра Б. А. Сабурове (1912-1992)] / Л. Ермишина // Приазовский рабочий. – 2008. – 27 июня (№ 95). – С. 6 : ил.

15.Борис Александрович Сабуров : [некролог] // Приазовский рабочий. – 1992. – 14 июля. – С. 4.

16.Иванченко Р. Памяти мастера : [Б. А. Сабурова – актера мариупольского драмтеатра] / Р. Иванченко // Культура Донбасса. – 1992. – № 8. – С. 15.

17.Сухоруков В. «Бабушка рядышком с дедушкой» : [Мариуполь чествует своих земляков народных артистов Украины Н. Юргенс и Б. Сабурова] / В. Сухоруков // Приазовский рабочий. – 1992. – 12 марта. – С. 4.

18.Чествование актера-юбиляра : [артиста Ждановского театра Б. А. Сабурова] // Приазовский рабочий. – 1982. – 24 февраля. – С. 3.

19.Крізь призму часу : [до 70-річчя з дня народження народного артиста УРСР, заслуженого артиста Української РСР Б. О. Сабурова і 50-річчя його творчої і громадської діяльності] // Радянська Донеччина. – 1982. – 23 лютого. – С. 2.

20.Отченашенко С. Служение театру : [юбилей артиста Б.А. Сабурова] / С. Отченашенко // Приазовский рабочий. – 1982. – 21 февраля. – С. 4.

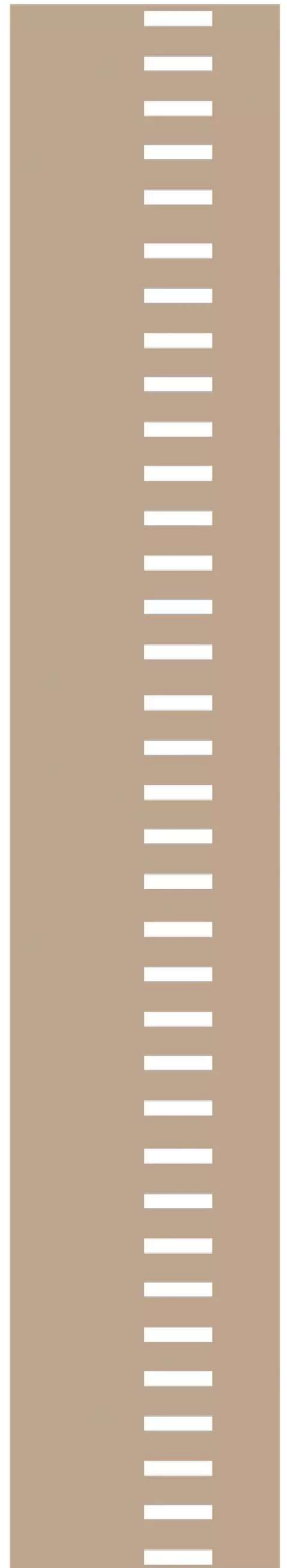
21.Отченашенко С. Признание в любви : [о народном артисте СССР, заслуженном артисте Узбекской ССР Б. А. Сабурове] / С. Отченашенко // Приазовский рабочий. – 1981. – 4 сентября. – С. 2.

22.Семенов С. Судьба человека и человеческие судьбы : [о вручении Б. А. Сабурову Почетной грамоты Президиума Верховного Совета Украины] / С. Семенов // Приазовский рабочий. – 1978. – 6 декабря. – С. 4.

23.Кудряшова Е. Счастливая судьба : [чествование театральной общественностью города своего любимого артиста Б. А. Сабурова, который отметил свой 60-летний юбилей] / Е. Кудряшова // Приазовский рабочий. – 1972. – 25 февраля. – С. 2.

24.Искакова Н. Аплодисменты – Сабурову / Н. Искакова // Приазовский рабочий. – 1971. – 21 февраля. – С. 4.

Борис Сабуров: життя і ролі: До 110-річчя від дня народження Народного артиста Української РСР, Заслуженого артиста Узбецької РСР : бібліографічне досьє / уклад. та комп. верстка гол. бібліограф ЦМПБ ім. В. Г. Короленка О. Бочарова. -- Маріуполь : [б.в.]. - 2022. - 20 с.